

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของ
นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ :
การวิเคราะห์โมเดลลิสเรลที่มีตัวแปรแฝง

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโมเดลลิสเรลของการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ในโมเดลที่มีต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต โมเดลลิสเรลที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ตัวแปรแฝง 9 ตัวแปร และตัวแปรสังเกต 20 ตัวแปร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2540 จำนวนทั้งสิ้น 687 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร และการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล ประเภทมีตัวแปรแฝง เพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลลิสเรลที่พัฒนาขึ้น กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โมเดลลิสเรลการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต ในผลลัพธ์ด้านความรู้ ได้ร้อยละ 53 และในผลลัพธ์ด้านจิตต ได้ร้อยละ 64 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดล พบว่า ไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 42.73 ($p = 0.00031$) ที่องศาอิสระ เท่ากับ 16 และ ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน เท่ากับ 0.99

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในผลลัพธ์ด้านความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ลักษณะการมุ่งมั่นและเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยของนิสิต และลักษณะความสัมพันธ์กับอาจารย์ ส่วนลักษณะความสัมพันธ์กับเพื่อนมีอิทธิพลทางตรงเชิงลบต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต ในผลลัพธ์ด้านความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้น ลักษณะสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของนิสิตเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ทั้งทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต ในผลลัพธ์ด้านความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยส่งผ่านลักษณะการมุ่งมั่นและเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ลักษณะความสัมพันธ์กับอาจารย์ และลักษณะความสัมพันธ์กับเพื่อน

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในผลลัพธ์ด้านจิตต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ลักษณะการมุ่งมั่นและเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยของนิสิต ลักษณะความสัมพันธ์กับอาจารย์ และลักษณะความสัมพันธ์กับเพื่อน นอกจากนั้น ลักษณะสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต ในผลลัพธ์ด้านจิตต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยส่งผ่านลักษณะการมุ่งมั่นและเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ลักษณะความสัมพันธ์กับอาจารย์ และลักษณะความสัมพันธ์กับเพื่อน

**CAUSAL FACTORS INFLUENCING LEARNING DEVELOPMENT OF
FIRST - YEAR STUDENTS AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY :
LISREL MODEL ANALYSIS WITH LATENT VARIABLES**

The purpose of this research was to develop and study a causal model of factors influencing learning development of first-year students at Srinakharinwirot University. The model was a LISREL model consisting of 9 latent variables and 20 observed variables. A Scholastic Aptitude Test and two questionnaires were used for data collection. The sample consisted of 687 first-year students at Srinakharinwirot University in the academic year 1997. Descriptive statistics were utilized to analyze background of the samples and the analysis of LISREL model with latent variables was used to validate the developed model. The results of this research were as follows :

1. The model accounted for 53 percent of variance in learning development in cognitive outcomes and 64 percent of variance in affective outcomes of the first-year students. Model validation of the fitted model provided the chi-square and goodness-of-fit test of 42.73, $p = 0.00031$, $df = 16$, and the GFI of 0.99.

2. Student involvement and relationship with faculty had significant direct positive effects while relationship with friends had significant direct negative effect on learning development in cognitive outcomes of the first-year students at Srinakharinwirot University. University environment as perceived by students had significant direct and indirect positive effects on cognitive outcomes through student involvement, relationship with faculty, and relationship with friends.

3. Student involvement , relationship with faculty and relationship with friends had significant direct positive effects on learning development in affective outcomes of the first-year students. University environment as perceived by students had significant indirect positive effects on affective outcomes through student involvement, relationship with faculty, and relationship with friends.